

SZILÁGYOSOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:
Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő,
számonként 20 fillér

Társadalmi és politikai hetilap

Felelős szerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Főmunkatárs: SOMLYÓI ELLER GIZELLA.

Hirdetések díja:

Hivatalos hirdetés félhasábig 6 pengő, nyiltér soronként 40 fillér. Állást keresők hirdetése 80 fillér.

Jövőt munkáló feladatok.

A több, mint két évtizeden át tartó erőszakos elkülönítés, a merőben idegenszemű balkáni uralom ezt a területet és annak népét nagyon megviselte. Elhanyagoltan, kifosztottan és benuktan került vissza Szent István koronája alá. A feladatok és problémák egész sora tornyosul most a magyar kormány törvényhozás és társadalom elé. Ezekkel sikeresen kell megbirkózni. Aldozatos készség, odaadó szívós munka és tökéletes összeműködés visz el bennünket a kitűzött nagy célhoz.

Megtörténtek, avagy folyamatban vannak a szükséges intézkedések a megrekedt termelőmunka folyamatba tételére. Gyors egymásutánban újáteremtődik a közigazgatás, a bíraskodás és az iskolai oktatás abban a magyar és nyugati szellemben amelynek emléke a nehéz idők sulya alatt még jobban bevésődött a lelkekbe és kitűzhetetlenül élt ezen a földön. A kedvezőtlen közegészségügyi viszonyokon hamarosan segít a lezúlesztett közegészségügyi szolgálatnak hálás szívvel fogadott helyre állítása. Bár mezőgazdasági és ipari szempontból egyaránt tulnyomórészt szegényebb és elhanyagoltabb terület tért vissza Magyarországhoz, de itt sok helyen a gazdasági fejlődés és tervszerű fejlesztés nagy lehetőségei kínálkoznak, támaszkodva a szorgalmas, életrelvő és gazdasági öntevékenységre nevelődött erdélyi népességre.

A legsürgősebb és legfontosabb feladatok közé tartozik e terület leromlott közlekedési viszonyainak gyors és gyökeres megjavítása, olyan közúti és vasúti hálózat megteremtése, amely a visszatért terület egyes részeinek egymással és az anyaországgal való szerves kapcsolatát biztosítja. Az erőteljes gazdasági vérkeringés megindulása mellőzhetetlenül, szükséges ahhoz, hogy ezen a területen a gazdasági fellendülés, az anyagi boldogulás ideje bekövetkezzék. De igen nagy jelentősége van a gyors közlekedési lehetőségek megteremtésének honvédelmi szempontból is a visszakerült részek határainak hathatós biztosítása érdekében.

Az erdélyi probléma igazi lényege magyar szempontból, a jövő nagy céljait szem előtt nem tévesztve abban rejlik, hogy ennek a visszatért területnek népeltartó képességét átfogó gazdasági politikával nagy mértékben növeljük. Az állattenyésztés előmozdításával, a bányászat és ipar erőteljes fejlesztésével, nagyobb arányú erdőgazdálkodással a bőven kínáló idegenforgalmi lehetőségek minél teljesebb kihasználásával lehet itt Erdélyben a kereseti lehetőségeket

nevelni és a szaporodó népesség számára legalább részben, saját földjükön kenyeret biztosítani.

A jövőt munkáló másik feladat: megmutatni és cáfolhatatlanul bizonyítani azt a nagy különbséget, amely a helyreállított Magyar uralom és a déli részeken továbbra is megmaradt uralmi rendszer között mutatkozik a közélet és a közhatalom gyakorlásának minden vonatkozásában: így a közigazgatás kifogástalan tisztessége és népszerűsége, a gyors és pártatlan bi-

raskodás, valamint a szigorú jogrenden nyugvó gazdasági, a jogegyenlőség, alapján álló méltányos nemzetiségi és a széles néprétegek érdekeit szolgáló szociális politika tekintetében egyaránt. Éreztetni kell, hogy a hagyományos nyugateurópai szellemű és emelkedett gondolkodású magyar világ tért vissza ezen az északi területen és pedig fokozottabb szociális érzékkel a gazdasági boldogulást céltudatosabban és tervszerűbben előmozdítani törekvő közhatalmi támogatással.

Egy elsülyedt világ partjain.

„Egy messziről jött régi somlyói” kérdez.

Mult számunkban kis riport jelent meg „Szépséghibák Szilágyosomlyón” címmel amelyben lapunk riportere azt írja meg, hogy az új somlyóiak milyenek látják városunkat. E riport kaposán „Egy messziről jött régi somlyói” aláírású levél jött riporterünknek, azzal a kéréssel, hogy írja meg riporterünk azt is, hogy milyenek látják a régiiek és messzire szakadt somlyóiak a várost, most hogy évtizedek óta először vannak itt.

Nem akarunk elzárkózni a kedves és ismeretlen, „messziről jött régi somlyói” kérésre elől, annál kevésbé mert levele visszavarázsol bennünket is egy elsülyedt boldog világba, melyet úgy hívnak: *édes gyermekkor!* Mi is emlékezünk, ha halványan is, a régi városháza ódon épületére, amely előtt ott ült egy öreg néni, vagy egy-két tűzoltó ácsorgott nyári unalommal. Emlékezünk a gőzfürdőre is, amelynek helyén ma a Nemzeti Bank szép és modern épülete áll, nekünk is fáj még most is, hogy a régi romantikus Ludinezky kúriát villaszerű épületé formátlanították s kivágták azokat a hatalmas árnyas fákat az udvarról, melyek alatt P. Szathmáry Károly regényíró írta szép regényeit. Azt kérde még a régi Somlyót kutató régi somlyói, hogy hová lettek a régi várfalak, melyek keresztül húzódtak az egész városon. Leomlottak, vagy beépítették?

„Ha engem kérdeznének meg milyenek látom most Somlyót, azt válaszolnám: azt a benyomást teszi rám, mint egy nyolcvanéves matróna festett hajjal, arcműtét után frissen kitépvé egy kozmetikai és divatszalonból, elszomorított és stilustalan. Mindenki és minden maradjon meg annak és annyinak, amennyi. Nem mondom kellett az új városháza, Nemzeti Bank, de miért kellett a Várkertet tönkre „szépitani”? Az a „kioszk”, az a régi falak közé odanyomorított modern szemét nagyon szurja a szememet. És azok a rikító virágágyások! Stilustalan, stilustalan. Soket utaztam külföldön, de sehol se láttam, hogy régi, történelmi emlékmű romokat összeházásítottak volna modern dolgokkal mint itt a kioszk és a teniszpálya. (Hová lett ennek helyéről az a várhoz tartozó épületrész, amelyet, ha jól emlékszem „szolga”-háznak neveztek, mert állítólag ebben laktak valaha Báthory csatlósai.) A régi várkert, a nagy lombos gesztenyefákkal, a füves, bozotos utakkal, jobban illt az évszázadok avult illatát, történelmi áhítos légkörét árasztó romokhoz, mint ezek a tarka virággruppok. Ha már mindenáron parkot akartak idevarázsolni, néztek volna meg

egy külföldi képes kalauzt, vagy a kolozsvári botanikus kert egyik részletét és utánózták volna le. Mily szép lett volna mesterségesen visszavarázsolni a letűnt évszázadok hangulatát, mohos sziklakövekkel, rőt eszérjéssel, álmatag futónövényekkel. Egyszer sétáltam csak végig a várkertben, de megvolt a véleményem a várkert rendezőről s azok egész fajtájáról. Olyan emberek, olyan nép, amelynek nincs fantáziája, az nem hivatott soha vezérlő szerepre. No de eleget siránkoztam a várkertben. Most arra a kérdésre szeretnék választ kapni, hogy

hová lett az Endrei tó?

Ezt is ellopták és magukkal vitték? Vagy hogy tüntették el? Gyermekkorom legédesebb, legkalandosabb emlékei kötnek oda. Ez a tó, amely az Ujlak és Somlyócehi határában terült el a zöld vizével, zizegő nádasával, vízi madaraival, örökké jókedvűen ugráló, éneklő békáival, ez a tó hosszú évtizedek alatt mindig huzott, vonzott haza. Mikor végre visszajöttem és semmitsem találtam az új Somlyóban, ami a régre emlékeztetett volna, kigyalogoltam kárpótlást keresni az Endrei tóhoz, mentem mentem és kerestem és még mai nap is mennék és keresném, ha egy szembojövő szumános atyafi felnem világosit, hogy hát „vót s nincs.” Elfáradva a gyaloglástól, leültem az utszólra s nem szégyelem bevallani, hogy fehér fejem könnyes mély szomorúsággal csuklott le. „Ó, gyermekkor jöjj vissza egy szóra,” ha egy varázs pálcával elővarázsolhattam volna! Amiket itt átélünk, álmodozó gyermeklelkünk bimbófakadásában. Az Endrei tó, amelynek békalencsés tükre alatt egy elsülyedt, gonosz falu nyugodott s melynek megváltásáért zugó, könyörgő harangját, igenis hallottuk, s igenis megakartuk váltani őket. Itt a tó partján mondtuk el egymásnak a vizilegendákat. Jól emlékszem most is rájuk. Állítólag egy templom volt itt, melynek forrását éjjel-nappal őrizték. Egyszer nagy dárídó miatt nem csukták be a kaput, mire árradat nyelte el a várost. Az egyik barátom meséje tetszett a legjobban. Ez is elsülyedt városról szólt. A várost erős, tornyos falak övezték s a kapu kulcsát maga a király hordta a nyakában. Volt azonban a királynak egy gonosz leánya, aki esténként egy fuval a toronyban szerelmeskedett. A szerelmesek kíváncsiságból ellopták a kulcsot és kinyitották a kaput, mire a tenger vize betódult a várba. A király lovon menekült, maga mögé kapva a nyeregbe leányát is, akit minden gonossága ellenére nagyon szeretett. A dagadó habok üldözték a királyt s azt

követelték tőle, hogy vesse oda áldozatul a leányát. A megrettent apa végre engedett a gonosz leány elveszett, a habok azonnal megálltak de a város a víz alá merült és soha többé fel nem bukkant. Sokkal később újra találkoztam e legendákkal, (könyvből szedték ki a mihaszna nagyobb fiuk, hogy engem kápráztassanak vele) csak az Endrei tóval nem találkozhattam többé. Elsülyedt ez is a elsülyedt vele sok-sok emlékem. Somlyó sok régi, drága emlékkincsomból kifosztott. Elsülyedt világ ez nekem."

Eddig szól a „régisomlyói“ levele, mely bennünk is sok elsülyedt emlék harangját kongatta meg. Azért is adjuk le egész terjedelmében, hátha mások is, szentimentális lelkű emlékezők mélabus merengéssel kiakarnak kötni egy elsülyedt világ partjain.

Mit kell tudni a házadómentességről.

A magyar törvények kétféle házadómentességet ismernek, u. m.: állandó házadómentességet és ideiglenes házadómentességet.

Állandó házadómentességet élveznek a középületek, mint állami, közigazgatási, egyházi oélt szolgáló, kulturális, munkásjóléti, karitatív oélt szolgáló kegyeletos oélu intézmények házai, a kamarák, ipartestületek házai, ezenkívül gazdasági épületek (cselédlakások is), az iparüzemek oélját szolgáló építmények (irodák is), kisipari műhelyek. Általában a cselédlakások, árva- és szegényházak, internátusok, tanoncotthonok, papi lakások, rendházak, inséglakások kivételével mindazon épületek, amelyek emberi állandó lakásul nem szolgálnak.

A kormány a legkisebb egzisztenciák helyzetének könnyítésére a 2.700/1936. M. E. számú kormányrendelettel mentesítette a házadó alól a csak egy szobából és legfeljebb mellékhelyiségekből álló lakóházakat, ha tulajdonosuk vagy hasznélvezőjük kizárólag, vagy tulnyomó részben napszámkeresetből, rokkantsági és más hadigondozási járadékból, járadéksegélyből, vagy éppen közsegélyből él. Ezt az adómentességet nem is kell kérni, azt a községi előjáróságok hivatalból kötelesek megállapítani.

Ideiglenes házadómentesség jár a házadóra vonatkozó törvényes rendelkezések hivatalos összeállítását (rövidítve H. H. Ö.) tartalmazó 200/1927. számú pénzügyminiszteri rendelet 5. §-a alapján az ország egész területén és pedig 15 éven keresztül az állami adóra és rendkívüli pótlékaira az új épületekre, toldalékokra és emeletráépítésekre. Itt az építkezésekre külön műszaki kikötések nincsenek, a megszorítás csak annyi, hogy ha lebontott ház helyére épülő ház terjedelme a lebontott ház terjedelmének négyszeresét nem éri el, ugy a régi ház terjedelmének megfelelő rész csak 10 évig adómentes, a többi rész 15 évig.

Rendkívüli ideiglenes házadómentességet engedélyezhet a pénzügyminiszter az 1929. évi XXIX. törvény 6. §-a alapján egyes törvényhatósági joggal felruházott, illetőleg megyei városok a pénzügyminiszteri rendeletben meghatározott területeire. Ezt a rendkívüli ideiglenes házadómentességet az illető városrésze megindokolva (városfejlesztés) mindig az illető városnak kell kérnie. Az ilyen esetben a pénzügyminiszter az adómentességet 20 vagy 25 évre adja meg, amely az állami adón kívül a rendeletben megállapított feltételek mellett bizonyos mértékben a községi pótdóra is kiterjeszhető, de betartandók az építkezésnél a vonatkozó rendeletben megszabandó egészségügyi műszaki városrendészeti kikötések.

Valamely épületnek új építkezés céljából való lebontását legalább 15 nappal a lebontás előtt be kell jelenteni a községi előjáróságnak (városban az adóhivatalnak).

Azokban a községekben (városokban), ahol az új épület használatbavételéhez lakhatási engedély szükséges, ott a lakhatási engedély iránti beadványt egyuttal az ideiglenes házadómentesség engedélyezése iránti kérésnek kell tekinteni.

Azokban a községekben (városokban) ellenben, amelyekben az új épületek használatbavételéhez lakhatási engedély nem szükséges, az adózó köteles az ideiglenes házadómentességet külön kérni a községi előjáróságnál (városi adó-

hivatalnál) benyújtandó, de a magyar királyi adóhivatalhoz címzett kérvényben.

Ha valaki családi házának egy kisebb részébe lakáshiány miatt az építkezés teljes befejezése előtt beköltözött és hiteltérdemlően igazolja, hogy az építkezés befejezését anyagi vagy technikai okok késleltették, ugy a pénzügyminiszter megengedheti, hogy az ideiglenes házadómentesség engedélyezésére vonatkozó kérvény beadási határidejét ne az épület egyrészének időelőtti kényszerű használatbavételétől, hanem az épület építésének teljes befejezésétől számítsák.

A házadó alapja a bérbeadott épületeknél

az épület után az adóévet megelőző utolsó évnegyedben (házbérnegyedben) járó nyers házbérbérendelem egész évre kiszámított összege. Ha a házban a tulajdonos maga lakik, az adóalapot becsúlással állapítják meg. Fürdő-, nyaralóhelyeken a használat alatt tényleg elért bevételt kell nyers házbérbérendelemnek tekinteni. A nyers házbérbérendelemről minden novemberben bevallást kell adni, ez alól mentesek kis- és nagyközségekben azok, akik csak maguk laknak házukban és az épület hasznóértékét már jogerősen megállapították és a lakrészek száma nem változott.

Gy. I.

Jobbat szív

kevesebbet költ
ha

Senator

papirba
sodor vagy tölt!

Amikor titkok kerülnek napvilágra.

Az emberek legnagyobb része azt hiszi, hogyha egyszer egy rádiókészüléket vásárol, akkor eleget tett saját kívánságainak és hosszú éveken keresztül zavartalanul élvezheti az éter hullámain keresztül közvetített kulturát.

Amilyen egyszerű ez a kis tétel, annyira nehéz a gyakorlatba hiánytalanul átültetni. Ma már általánosan ismeretes, hogy a rádiókészülékek lelke a rádiócső. Ha ránézünk: egy egyszerű kis üvegbúra, ha szétörjük: csak néhány lemezdarabot, fém-szálat, porcellán-testecskéket és hasonló apróbb dolgokat találunk benne.

A kíváncsiak joggal kérdezhették, hogy e néhány egyszerű alkatrész a csőben hogyan képes messzi, akár tengerentúli adók alig mérhetően csekély sugárzását nagy hangerősségű vételig felerősíteni. A válasz igen egyszerű. A tudósok zárt laboratóriumba nem tekinthetünk bele, de a hosszú tudományos munkásságuk eredménye a tökéletes rádiócső, amelyről ma joggal mondhatjuk, hogy gondolkozik és beszél. A kutató laboratóriumban végzett munka eredménye az, hogy az említett néhány alkatrész megfelelően összeállítva sokszázszoros erősítést ad.

Philips nemcsak a rádiókészülékek, hanem a rádiócsövek gyártásában is mindig a legelső között volt. Ez annál is inkább érthető, mert a zseniális mérnökök fáradhatatlan hadseregét Nöbel-dijas tudós vezeti.

A Philips rádiócsövek precizitása és elsőrendű minősége nem a véletlen műve, hanem a szakadatlan tudományos munka eredménye. Kezdetben a rádiócsőfűtőáram-szükséglete fél Ampére körül volt és az erősítési tényezője öt-tízszeres. Philipsék ekkor hosszú kísérletezések után megalkották a „Minivatt“ csöveket, amellyel lehetővé tették 3—4 cső gondatlan üzembentartását. Ugyanekkor gondjuk volt a Philips-mérnököknek arra is, hogy a csövek élettartamát fokozatosan meghosszabbítsák.

Változik a világ, új problémák jöttek. A Philips hálózati fűtésű csövek rögtön forradalmat jelentettek a csőgyártásban. Elődeink népszerűségét még fokozták. Könnyen tehetők, mert a hálózati csövekkel eddig ismeretlen erősítést érthettek el a rádiókészülékek. Ugyanakkor az ehhez szükséges villamoshálózat szolgáltatta az áramot és ezzel mentesítette a rádiósokat a teleptöltések és az utánpótlások gondjaitól is. A tudományos munka azonban itt nem állt meg. Az azóta elmúlt idők során a megnövekedett igényeket sürgősen ki kellett elégíteni. A világhírű kötelez. Ezért a Philips új kombinált rádiócsövei már olyan teljesítményt nyújtanak, amelyet évekkor előtt még 2—3 rádiócső is csak nehezen tudott teljesíteni.

Ezekkel a Philips-csővekkel azután már többszörös feladatok oldhatók meg.

Amint ebből a tudományos munkából is látható, a Philips mindenkor a technika legmagasabb fokát nyújtotta és azon volt, hogy a nagyközönség igényeit a legmeszebbmenőleg kielégítse.

Háziasszonyok mártíromsága.

Nem ön az egyetlen, kedves és borsasztóan elkeseredett asszonyom, aki arról panaszkodik, hogy háziasszonyi teendői mennyire megnehezültek, elfoglalják egész idejét a jobbra balra való ácsorgások, jó és olcsó áruk után való kutatások s kiörlik lelkéből a jobb és nemesebb indulatokat s a házi robot olyan kifáradt idegzetűvé teszi, akitől sem önelke művelését, sem férje és gyermekei iránt való gyöngédséget és gondosságot várni nem lehet. Sokban megértjük panaszát s itt-ott igazat is adunk magának. Kétségtelen, hogy az utóbbi években megnehezült a háziasszony sorsa. Különösen a városiaké. Megdrágultak az élelmiszerek, sok minden eltűnt a boltokból s a piacról is, férje is ha véletlenül nem volt éppen bekoncentrálna, kevesebbet és bizonytalanabban keresett.

„Ha csak a háztartás legkezdetlegesebb szükségleteit megakarom teremteni naponként, úgy belefáradok, úgy tönkremegyek bele, hogy kedvem volna a Krasznának menni... A zongorámhoz már két év óta nem nyultam. „Elfújta a szél“ című híres amerikai regényt hat álló hónapig olvastam, holott lánykoromban a Karanina Annát és a Bovárynét egy hét alatt felfaltam.) Ha emberek jönnek hozzám, olyan vagyok, mint egy ostoba liba. Nem tudok semmihez sem hozzászólni. Az egész életem csak munka és hiábavaló vesződség. Mikor azt mondom, hogy kész a vacsora, mondhatnám inkább, hogy *kész* vagyok én, hulla, rongy vagyok, akinek már csak arra van energiája, hogy a férje rosszmájú megjegyzéseiben, amikkel az ételeket kísérik, sirva fakadjon...“

Amíg Ön alszik

a Darnol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalomtalan kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARNOL**

És így tovább, ilyen hangnemben panaszkodik nekünk nyolc sűrűn teleirt oldalon. Hát kedves asszonyom, gondoljon egy kicsit más, tesszem fel a németországi háziasszonyokra. Ott, azoktól nem lehet hallani sópánkodást, amiért nem jut cukor s elmarad a vasárnapi torta, sem azért, hogy egész nap cselédmódra robotolnak a cseléddel együtt. Pár év előtt Brassóban megismerkedtem egy ott nyaraló hamburgi özvegy asszonnyal, aki elmesélte, hogy otthon kilencszobás lakása van. Két fia és két lakója van, akikre ő főz, takarít *egyedül*. Ez, a még mindig osinos özvegyasszony, aki brassói rokonainál is mindent egyedül végzett (mert a rokon házaspár s azok gyerekei is hivatalba jártak) már délelőtt tizenkettőkor kint sétált a Cenk alatti sétányon, délutánonként pedig pihenni, olvasni, kézimunkázni is volt ideje. Nem csak Brassóban volt ez így, hanem Hamburgban is, ahol kilenc szobát és öt személyt gondozott naponta egyedül, *cseléd* nélkül. És sohasem volt elkeseredve, kimerülve, nem látta senki loncososan, kócosan. E hölgy elmesélte, hogy Hamburgban alig van háztartás, ahol cselédet lát az ember. Az már roppant nagy fényűzés. Akkora, mint nálunk az autó. De nemcsak Hamburgban volt ez így, hanem az egész Németországban. S ha évekkkel ezelőtt, az ugynevezett „békevilágban“ így volt, akkor ellehet gondolni, hogy most, amikor a német érték annyi felé szakad, mennyire leegyszerűsítenek a háztartásban is mindent. Németországot járt ismerősök mondják, hogy ott nemcsak hogy nem zúgolódnak az élelmiszer cédulák és egyebek ellen, de hazafias lelkesedéssel önként vállalják a munkatöbbletet és a kisebb fejadagokat, hogy ezzel is elősegítsék hazájuk dicsőséges nagyobbodását. Ott nem sir a háziasszony mert elmarad a torta, azon se busul ha kenyér kevés vagy egyáltalán nem jut, a főtt krumpli pótolja a kenyeret. Cseléd helyett és cseléd nélkül dolgozik, s mégis tiszta és rendes mindig a háza tája s ő maga is. A német konyha, a német háztartás különben is mindig egyszerű volt. Ott ismeretlen volt a torták és cukorsütemények órákig való pepecselése, az öt-hat fogásos mindenféle raffiná't szósokkal, kőritésekkel egyon készített ebéd, amelynek megszületése után a háziasszony holtfáradtan, idegesen kedv és ét-

5000

pengő pályázatot hirdet a
Magyar-Divatcsarnok!

A pályázaton kizárólag erdélyiek vehetnek részt! A pályázat kettős: az egyik pályázat magyaros ruha tervekre vonatkozik, a másik pályázat ajándéktárgyak díszítésére vagy tervezésére vonatkozik. A pályázat célja: erdélyi östehetségek felkutatása, valamint az erdélyi kisiparosoknak az ország forgalmába való bekapcsolása.

A pályázaton minden erdélyi résztvehet; iparművész, iparos vagy dilettáns! Huszonegy díjat tűztünk ki, összesen 5000 pengő értékben! Pályázati határidő 1940. december 16. Minden érdeklődőnek szívesen küldünk részletes tájékoztatót, ha e lapra hivatkozva kéri.

Egy jó ötlettel — vagyont kereshet!

MAGYAR DIVATCSARNOK

BUDAPEST, VII., RAKÓCZI-UT 70-76

vágy nélkül ült le az asztalhoz, a család jólétének élő és néma szemrehányásaként úgy, hogy a vendég például kinosan és lelkiismeret fordulásoktól gyötörve fogyasztotta el az étkeket, mert úgy érezte, hogy a háziasszony az ő kedvéért ebbe az ebédbe is belefőzött egy jó adagot, az életkedvéből és az életerejéből.

Asszonyom, ne fájjon a torta s egyebek hiánya. Tálaljon fel tészta helyett gyümölcsöt, egy-két mosolygó alma egészségesebb mint az agyonpancsozott nyalánkságok, nem is kerül annyiba s viszont annyi erőt, időt takarít meg a gyümölcs desszerttel, s így legalább bővebben jut ideje önmagával foglalkozni.

Több *egyszerűség* és több *ésszerűség* a konyhában! Ez az első, amit önnek ajánlhatunk, asszonyom. Dolgozzék okosan, kiszámítottan, (mert az időt is be kell ám osztani, nemcsak a pénzt) és tanuljon meg *dolgoztatni*. Ne küldje egyszerre öt-hat felé a lányt. Lervszerűen, szinte stratégiai kiszámítottsággal fogjon hozzá reggel a házimunkához. Ha okosan osztja be idejét és ha a háza iránti kötelességből megfékezi, leegyszerűsíti a család innyenc vágyait s háziasszonyi hiusága nem érez csorbát azért mert a szomszédasszony tortát kavar vasárnap és maguknál nincs, — akkor újra visszafog térni az életkedve, érdeklődési köre tágulni fog, lesz ideje zongorázni és olvasni. Higyje el a férje jobban fog örülni, ha egy vidám, érdeklődő, édes asszonykát talál az asztal-

melett, mintha az asztalon a világ édessége ott heverne kitálalva s kegyed morcosan, savanyuan, ápolatlan külövel ülne mellettük. Az otthon meghittsége nem az rontja el, hogy a „terülj, terülj asztalkám“ nem terül elég dusan, hanem ha az időn túl, elkésve, vagy izetlen ételekkel és izetlen kedvvel terül meg. Ha a férfi észreveszi, hogy az asszony kelleetlenül, vagy egyáltalán nem is figyel arra amit mond, vagy ha unos-untalan csak a cselédhajókkal, a háztartás körül felmerült nehézségekkel traktálja az asszony, ha szemrehányásokkal gyötri a pénz miatt stb.

A háztartás pontos vezetése nemcsak türelmet, szeretetet, kitartást kíván, tudás is kell hozzá, amit minden lelkiismeretes háziasszony megszerezhet. A konyha épp oly fontos stratégiai pont, itt éppen úgy védheti a hazát a háziasszony, mint a katona a harctéren, épp úgy működhet a háza jólétének, felvirágoztatásának mint a tudós a laboratóriumban vagy a dolgozó szobában, épp annyi életet szepítő örömet áraszt-hat innen, mint a művész az ihlet szentóráiból.

A háziasszony, az anya hivatása az igazi világmentő, mer bárhová megyünk szívünkben mint vigasztaló örök méceset visszük otthonunk fényét és melegét.

Hirdessen a „Szilágyosmlyó“-ban!

Burgonyával kell a kenyeret szaporítani.

Legújabb rendelet szerint a kenyeret nyeret kereskedelmi forgalom céljaira csak burgonya felhasználásával szabad készíteni és pedig:

1. Az egységes buzakenyér készítéséhez 85% buzakenyérlisztnek és 15% fehér rozslisztnak keverékéből származó 100 kg. mennyiség után 25 kg. zuzott burgonyát.

2. Barna kenyér készítéséhez 80% sötét buzalisztnak és 20% rozakenyérlisztnak keverékéből származó 100 kg. után legalább 15 kg. zuzott burgonya

3. Rozskenyér készítéséhez rozskenyérlisztnak és fehér rozslisztnak 50—50% arányú keverékéből származó 100 kg. után legalább 10 kg. zuzott burgonyát és

4. Roszos buzakenyér készítéséhez a lisztkeverék minden kg. buza kenyérlisztje után legalább 25 dkgr: minden kg. rozskenyérlisztje után legalább 10 dkgr. zuzott burgonyát kell felhasználni.

5. A fehér sütemény készítéséhez 100 kg. liszt után legalább 5 kg. burgonyát kell felhasználni.

100 kg. zuzott burgonya 25 kg. burgonya liszttel, vagy burgonya pehellyel helyettesíthetők.

Az a sütőiparos, vagy felelős üzemvezető, aki jelen hirdetésben foglalt rendelkezéseket megszegi, vagy kijátsza, az kihágást követ el — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — és a törvény szigorával büntetetik.

Az a kenyér (sütemény), amelyre nézve a kihágást elkövették, az államkincstár javára el lesz kobozva.

Kérelem a jószívű emberekhez.

Két magatehetetlen szegény fordult szerkesztőségünkhez azzal a kéréssel, hogy nagy nyomorukra hívjuk fel a jószívű emberek figyelmét. Az egyik egy nyolcvan éves matróna, aki munkából kiüregedve, teljesen támasz, rokonok nélkül, a legkétségbeesettebb helyzetben van, hajdan jobb napokat látott, ezért koldulni, kiülni az utcára nem akar. A másik szegényünk egy idősebb tüdőbeteg férfi, akinek rokonai Felső Magyarországon laknak s most, hogy eltűntek az országhatárok, szeretne rokonaihoz menni. A rokonok készséggel vállalják gondozását, de mivel maguk is szerény anyagi körülmények között élő emberek, utiköltséget küldeni nem tudnak. A valamikor jó állásban levő beteg férfi általunk kéri szépen azokat, akiknek szívében ég még a felebaráti szeretet és keresztényi könyörületesség lángja, hogy adományaikkal tegyék lehetővé utazását. Ha nem tud elutazni, a télen a nélkülözés, a hideg és a betegség biztosan végez itt vele.

A két szemérmes szegényünk nevét — kérésükre, — nem írjuk ki. Azok a jószívű emberek, akik kegyes adományaikkal segíteni akarnak a két szerencsétlennek, szíveskedjenek adományaikat a kiadóhivatalba („Lázár“ könyv- és papirkereskedés) beadni. Az adományokat hirlapilag nyugtáznunk fogjuk.

Debrecenben
KALAPOT
uridivat cikket
női kabátokat
cipőket
NAGY MIHÁLY-tól
vásároljunk.

— Egy úri —
szoba-berendezést,
írógépet keresek
készpénz jellegére
a kiadóhivatalba.

HIREK

Móra László verseiből:

Kis magyarok imája.

Jó Istenem, szépen kérlek:
Szánd meg ezt a szegény népet,
Ezt az árva magyar népet!

Tekints veá két szemeddel
Áld meg áldó két kezoddel,
Mindenható szent kezoddel,

Szánd meg, áldd meg ezt a népet,
Adj neki, sok boldog évet,
Békességet, dicsőséget!

Fogadalom.

Legyen kérges a tenyerem,
Legyen étkem sórtalan,
Legyen kicsiny a kegyerem.
Legyek fáradt, bus, sórtalan,
De maradok igaz magyar!

Alsom inkább tarlott mezőn,
Ágyam legyen deres avar,
Rogyon össze előbb erőm,
A szívemben fájjon a jaj,
De maradok igaz magyar!

— Kik foglalhatnak el óvónői állásokat? Óvónői állásra ideiglenes megbízást kaphatnak azok, akik tanítónői oklevéllel vagy nyolc középiskolával rendelkeznek. Véglegesítésük esetén rövid, átképző tanfolyamon kell majd résztvenniük. Az óvónőképző Nagyváradon van internátussal. A tanfolyam három évig tart és a beiratkozáshoz négy középiskola szükséges.

— Szállásadók, lakók figyelmébe. A városi katonai parancsnokság a Vkf. 3681—1940. katonai közigazgatási parancsa folytán a rendőrségi bejelentési hivatal folytatolagos működésének érdekében kötelezte a szállásadókat arra, hogy mindenkit, akit lakásukba lakásra, szállásra, ha csak 24 órára is befogadnak és mindazokat, akik lakásukból (még helyben lakásváltás esetén is) elköltöznek, a m. kir. rendőrség II-ik emelet 18-as sz. szobájában levő helyiségben az ott egyenlőre díjmentesen kapható bejelentési lapon jelentsék be. A bejelentésnek a megérkezést követő 24 órán belül, elköltözés bejelentésének a távozás előtt legkésőbb 24 órával kell megtörténni. A bejelentési hivatal hétköznap 8 tól 12 óráig áll rendelkezésre. Ünnepek és vasárnapokon délelőtt 9-től 11 óráig. A bejelentésért a szállásadó, az elköltözés bejelentéséért az elköltözött is felelős. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentett felelős.

— Szállítási kedvezményt kapnak az erdélyi iparvállalatok. A Magyar Állam Vasutak az erdélyi iparvállalatokra is kiterjesztette azokat a kedvezményeket amelyekben az anyaországi iparvállalatok részesülnek. Az iparvállalatok tehát a részükre nyújtandó kedvezmény ügyében forduljanak az illetékes MÁV. állomásfőnökséghez.

Egy Franz Wirth

rövid, fekete keresztthuros

zongora
eladó

Krell Ernőnél,
a Szilágyosomlyói Takarékpénztárnál.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZALLÓ
BUDAPEST IV., Egyetem-utca 5. a belváros központjában — Tiszta
kényelmes szobák 4. — pensió 7.20 pengőtől. Étterem, Söröző. Polgári árak.

P 697A

Evek múltán is
megbízhatóak és szépek a

Junghans

ÓRÁK
A CSILLAGVÉDJEKKEL
s immár 80 éve világhíresek

minden óraszaküzletben kaphatók.

— A Színházi Magazin Nagyváradról. A Színházi Magazin most megjelent számában nagy, mindent átfogó riportot közöl Nagyváradról. A lapban külön kis nagyvárad Színházi Magazin jelenik meg, melynek vezetői között Paál Árpád, a Magyar Lapok főszerkesztője írta. Képekben bemutatja a várost, beszámol színházi életéről, szellemi kultúrájáról, váradai költők verseit közli és a váradai társaság tagjairól képek beszámolót hoz. A lap többi részében Hunyady Sándor írt érdekes levelet arról, lehet-e színésznőt feleségül venni? Az Operaház új oipóboltja, sok ismeretlen intimitás Herceg Ferencről, Sásdi Sándor novellája, vidám egyfelvonásosok és érdekes riportok, cikkek tartják a kitűnő színházi hetilap új számát, melynek gyermekmelléklete a Kis Magazin.

A VILÁG HANGJA

PHILIPS
RÁDIÓCSŐ

—————

**Szépirodalmi
ujdonságok**

„Lázár“-nál kaphatók!

—————

Koronás fők Amerikában.

Ezzel a címmel ad hirt az „United Press“ azokról a fejedelmi személyiségekről, akik az európai háborús viszonyok miatt az Egyesült Államok területén kerestek nyugalmasabb ott-hont és menedéket. Elsőnek Zita királynét, Károly király özvegyét említi, ki nyolc gyermeke közül ötlet Franciaországon, Spanyolországon és Portugáltán át menekült el Európából, miután Steenockerzeelben, Belgiumban, végig élte az ellenséges bombatámadások izgalmaival. Juliusban érkezett meg légi uton Amerikába és a repülőtérre gyermekeivel együtt egyenesen Massachusetts államnak Athol nevű, a főbb közlekedési utaktól távol eső kis helységébe utazott, ahol newyorki milliomas ajánlotta fel számukra vendégszeretetét. Csendes visszavonultságban él ott azóta is gyermekeivel együtt. Azok az amerikai látogatók, akik nagy ritkán felkeresik, nem győznek csodálkozni egyszerű ruházatkodásán, mert a volt királyné állandóan hosszúra szabott fekete ruhában jár, aminők huszonöt évvel ezelőtt voltak divatban a világon. A gyermekek a nap legnagyobb részét tanulással és iskolai feladataikkal töltik, vagy himeznek, kötögetnek, a hosszú séta ugyszolván legfőbb szórakozásuk. Gyéren jelentkező vendégeivel beszélgetve, a volt királyné gondosan tartózkodik politikai kérdések érintésétől, mert felfogása szerint a politika legidősebb fiára, Ottóra tartozik. Ez őccsával, Félix herceggel együtt Newyorkban, szállóban lakik. Gyakran jár Washingtonba olyanok érdekében, akik pártfogásért folyamodnak hozzá, de nem ritkán fordul meg Kanadában is.

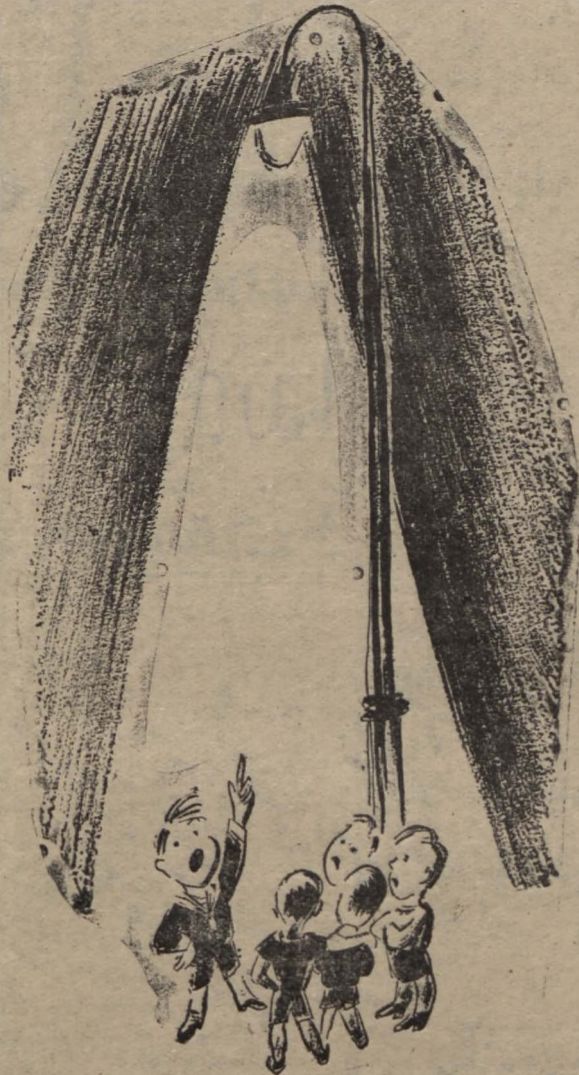

Budapest VIII. Üllői ut 60.

KÉRJE MINDENÜTT!

Mária hercegnő, a norvég trónörökös felesége, ki augusztus végén érkezett meg azon az utolsó gőzösön, mely az Észak-Európa országaiból Petsámóban összeüjtött amerikaiak utolsó csoportját vitte haza, egy csapásra a legnépszerűbb fejedelmi személyiség lett az új világban. Minthogy Amerikában már a világkiállítás megnyitása idején megismerkedett és férjével együtt beutasta az egész országot, nagyon otthonosan érzi magát új környezetében és eltalálja az igazi hangot, melyen az amerikaiakkal beszélni kell. A gyermekei nagyon kedvesek, különösen a szőkefürtű Olaf ragadja el az amerikaiakat, kik elhalmosszák mindenféle ajándékaikkal a királyi gyermekeket. Mária trónörökösön egy norvég származású gazdag pittsburgi acélgyáros falusi birtokán rendezkedett be vendégként Cape Cod közelében. De azt hiszik, hogy télire gyermekeivel együtt Washingtonba költözik át.

A luxemburgi nagyhercegnő férje, Félix bourbon-pármái herceg július végén a Trenton nevű amerikai cirkáló fedélzetén érkezett meg hat gyermekével az Egyesült Államokba. A Fehér Ház lakomát rendezett tiszteletére, mielőtt elbucuzott Washingtonból és a Long Islandon lévő Nassau Countyba ment, ahol Joseph Davies, Amerika volt belgiumi nagykövete boosította rendelkezésére Graenvaleben lévő Hilltop nevű uriházát, mely gyönyörű park közelében áll, egészen közel egy előkelő magániskolához, melynek növendékei közé beiratták a hercegi pár hat gyermekét is. Sarolta nagyhercegnő nyilván maga is megérkezett már férjéhez és gyermekeihez.

-Ez semmi - látjátok csak a mi Krypton lámpánkat!

(És még áramot is takarít meg a Tungstram Krypton lámpa!)

Próbarendőrök felvételére

a közeli napokban pályázati hirdetés jelenik meg. Az érkeklődők figyeljék a hirdetés megjelenését.

Az okos háziasszony tudja, mit akar,
ha bevásárlásánál mindig a „világos fej” védjegyű **Dr. OETKER-féle sütőport** kéri.

Tapasztalat szerint nagyon sok új cikk kerül forgalomba és rövid idő alatt elfűnik, mert csak a legjobb tudja meg, mit tartani és véglegesíteni.

A Dr. OETKER-féle sütőpor és a Dr. Oetker-féle vagnilincukor már évtizedek óta egyedül álló és milliószor bevált minőséget bizonyít, amit a cikkek közkeletességét igazolja.

A Dr. OETKER-féle készítmények minden szakmai területen kaphatók.

Szerkesztői üzenetek.

„Párhuzam két világ között.” Cikkét sajnós, ebben a formában nem közölhetjük. Félretettük s majd ha adódik valami olyan közérdekű esemény amelyhez az Ön cikkének adatai is szükségesek lesznek, akkor azt szívesen felhasználjuk. Köszönet az érdeklődésért.

Gy. Istvánné. Sajnos, a vers nagyon kezdetleges. Egyedüli szép és jó benne a lángoló hazaszeretet, amely külön dicséretet érdemel.

Kiváncsi. A tízéves költőnévét nem árulhatjuk el, azon egyszerű oknál fogva mert azt magunk sem tudjuk. A kis leány azt velünk sem közölte.

Érdeklődők. Lapunk terjedelme nem engedheti meg új rovatok bevezetését, mint például az Önök által ajánlott „Lelkiklinika” is. Főmunkatársunk szívesen ad tanácsot lelki problémákban, magán levélben, ha válaszbélyeget mellékelnek hozzá.

„Világpolitikai megfigyelő.” Ilyen irányú rovatot sem állíthatunk be. Azok, akik lapunkra előfizetnek úgy is olvasnak napilapot s így sokkal előbb és sokkal részletesebben értesülhetnek a kül- és belpolitikai eseményekről, mint azt a mi lapunk útján tehetnék. A mi célunk ezzel a heti lappal az, hogy lehetőleg pontosan és idejében értesíthessük kedves olvasóinkat a helyi eseményekről és hogy pihentető, szórakoztató olvasó órát szerezzünk azoknak akik kezükbe veszik ezt az ujságot.

Doktor. Érdekes cikke jövő számunkban fog jönni. Köszönet érte. De mennyire szívesen fogadjuk!

Egy vaskályha eladó!

Megtekinthető a zárdában.

NYILT-TÉR.

E rovatban közöltekért nem vállal felelőséget a Szerkesztőség.

Alulírott, külön vált felelőségem: Kovács Iónáért a mai naptól kezdve semmi féle felelőséget nem vállalok. Nevemben, illetve helyettem sehol meg nem jelenhet.

Ezen lépésre, nevezetnek nevemmel való visszaélése kényszerített.

Szilágysomlyó, 1940. november 8.

Pocsveiler András.

Három szoba konyhás lakás kiadó

Étkeezni Balogh Endrénél.

Kereskedők!

Számlakönyv,
szállítási-jegyzék,
mindenfajta
üzleti könyv

„LÁZÁR”-nál

Egy komplett

fűszerüzlet berendezés
eladó

Érdeklődni lehet Groszmann
Erzsébet-nél Vármegye-
ház-ut 73.

Mindennemű

szállítást,
vasuti feladást stb. fe-
lelősség mellett a leg-
pontosabban vállalunk.

Iroda: Szénássy Zoltán féle
házban.

LADÁNYI és WEISZ
szállítási vállalat.

Hirdessen a

„Szilágysomlyó”-ban!

Felelős kiadó: Lázár Géza, laptulajdonos.

LÁZÁR könyvnyomda,
könyvkötészet,
könyv- és papirkereskedés

Szilágysomlyó, városháza épületében

Kapható:

**Ima-, énekes-, szépiro-
dalmi és tankönyv.**

**Iskolai, közigazgatási,
ügyvédi és üzleti nyom-
tatvány, iroda- és író-
szer.**

**Mindennemű nyomtat-
ványok izlésesen és
olcsón készülnek.**

Írógépek eladása.

**Keresztény magyar segéd azonnal alkalmazást nyer
Dr. Brüder divatruházában.**